

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဒေသနာနှင့် ဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအသင်း

NEW APPROACH TO BUDDHA DESANA

ဗုဒ္ဓဒေသနာကို စနစ်သစ်နည်းဖြင့် လေ့လာခြင်း

စာစဉ်(၂၂)

ဘဝပစ္စယာ အတိ

၂၀၁၀ - ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၉ - ရက်
အကြိမ်(၃၀)မြောက်၊ ဗုဒ္ဓဒေသနာသင်တန်း
ရှင်သာမဏေဝိမာန်၊ အာဇာနည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင်
ဟောကြားသောတရားတော်

ဦးဌေးအောင်

(မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ)

ပဓာနနာယက၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဒေသနာနှင့် ဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအသင်း
တွဲဖက်ဌာနမှူး (ငြိမ်း)၊ နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်၊ မန္တလေး

ဗုဒ္ဓဒေသနာကို စနစ်သစ်ဖြင့်လေ့လာခြင်း

စာစဉ် - ၂၂

ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ

၂၀၁၀-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၉-ရက်
ရန်ကုန်မြို့၊ အာဇာနည်လမ်း၊ ရှင်သာမဏေဝိမာန်၌
အကြိမ်(၃၀)မြောက် ဗုဒ္ဓဒေသနာသင်တန်းတွင်
ဟောကြားသောတရားတော်

ဦးဌေးအောင်

(မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ)

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဒေသနာနှင့်ဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအသင်း
တွဲဖက်ဌာနမှူး၊ နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(မန္တလေး)

ဘဝပစ္စယာ အတိ

အခုလေ့လာနေတဲ့ သဘာဝတရားတွေ၊ ဘုရားရှင် ဟောကြား
တော်မူခဲ့တဲ့ ဒေသနာမှာပါရှိတဲ့ သဘာဝအကြောင်းအရာတွေ လေ့လာတဲ့
အခါမှာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အလုပ်တွေ လုပ်ရပါတယ်။ ဒီလုပ်နေတဲ့ အလုပ်
တွေဟာ မိမိတို့ရဲ့ခန္ဓာ၊ ရူပက္ခန္ဓာမှာရှိနေတဲ့ မျက်စိနဲ့လုပ်တဲ့အလုပ်၊ နားနဲ့
လုပ်တဲ့အလုပ်၊ နှာခေါင်းနဲ့လုပ်တဲ့အလုပ်၊ ကိုယ်ခန္ဓာနဲ့ လုပ်တဲ့အလုပ်၊
လျှာနဲ့လုပ်တဲ့အလုပ် အဲဒီအလုပ်တွေ လုပ်တာ။ အဲဒီအလုပ်တွေ လုပ်တဲ့
အခါကျတော့ စိတ်နဲ့လုပ်တယ်၊ ကိုယ်နဲ့လုပ်တယ်။ အဲဒီ စိတ်နဲ့ကိုယ်နဲ့
လုပ်နေတဲ့အလုပ်တွေ ကြိမ်ဖန်များစွာ မရေမတွက်နိုင်အောင် ဒီအလုပ်
တွေက လုပ်လာရတာပါ။ အဲဒီလို ကြိမ်ဖန်များစွာ မရေမတွက်နိုင်အောင်
လုပ်ထားခြင်းကြောင့် ဒီလုပ်ထားတဲ့အလုပ်တွေဟာ မှတ်မိနေတယ်။
အလုပ်တွေ မှတ်မိနေတယ်၊ စွဲနေတယ်။ အဲဒီ သဘောသဘာဝတရား။
ဒီ ကြားနေတဲ့ အသံတွေ၊ နားထောင်ထားတဲ့ အကြိမ်တွေ မြောက်မြားစွာ
ကြားလာတော့ အခုပစ္စုပ္ပန်မှာ ကြားနေတဲ့ စကားလုံးတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို
လျင်လျင်မြန်မြန် သိပါတယ်၊ နားလည်ပါတယ်။

အခုလို မြန်မာစကားနဲ့ ပြောနေတဲ့ စကားလုံးများကို မိမိတို့က
အဓိဘာသာစကားအဖြစ်နဲ့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ကိုယ်တိုင်ပြောတယ်၊ သူများ
ပြောတာတွေလည်း ကြားနေရတော့ အဲဒီကြားထားတဲ့ အသံဓာတ်တွေ၊
(ကြားထားတာက အသံဓာတ်တွေ) အဲဒီ အသံဓာတ်တွေဟာ ကြိမ်ဖန်
များစွာ ကြားထားခြင်းကြောင့် စွဲနေတယ်၊ မှတ်မိနေတယ်။ အဲဒီလို စွဲနေ၊

မှတ်မိနေလို့ အတိတ်ကမှတ်ထားတဲ့ အမှတ်တွေရဲ့ အထောက်အပံ့နှင့် အခုပစ္စုပ္ပန်မှာ ကြားနေသော အသံတို့၊ စကားလုံးတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်တယ်။ အဲဒီသဘာဝကို စဉ်းစားရပါမယ်။ အဲဒီလို ကြားတာတွေကို မှတ်ထားတာ မြောက်မြားစွာ၊ မှတ်မိနေတာတွေလည်း မြောက်မြားစွာ။ မြင်ထားတဲ့ အဆင်းအာရုံတွေကို မှတ်ထားတာ မြောက်မြားစွာ၊ မှတ်မိနေတာလည်း မြောက်မြားစွာ။ အဲဒီလို မှတ်မိပြီးတော့ မြောက်မြားစွာသော အဆင်းတွေ၊ အသံတွေ၊ အတွေ့တွေ၊ အရသာတွေ၊ အနံ့တွေ။ အဲဒီလို စွဲနေတဲ့ အစွဲအမှတ်တွေကို ပါဠိစကားနဲ့ခေါ်တော့ ‘ဥပါဒါန်’။ အဲဒီ ဥပါဒါန်ခေါ်တဲ့ အစွဲအမှတ်တွေဟာ လူတိုင်းလူတိုင်းမှာ မြောက်မြားစွာ တည်ရှိနေတယ်။ လူတိုင်းလူတိုင်း၏ ခန္ဓာမှာ တည်ရှိနေတယ်။ ရုပ်ခန္ဓာမှာ တည်ရှိနေတယ်။ နာမ်ခန္ဓာမှာလည်း တည်ရှိနေတယ်။ အဲဒီအစွဲတွေ၊ မှတ်ထားတဲ့ အမှတ်တွေ ရှိနေတာ။ အဲဒီ အစွဲ၊ အမှတ် နာမ်ခန္ဓာမှာ ရှိတဲ့ သဘောပါ။

နာမ်ခန္ဓာမှာရှိတာက နာမ်ခန္ဓာကို (၄)ပါးခွဲပြီးတော့ ပြောလိုက်တော့ သိတယ်၊ မှတ်တယ်၊ ခံစားတယ်၊ အားထုတ်တယ်။ အဲဒီတော့ သိနေတဲ့ သဘောတွေလည်း စွဲတယ်။ မှတ်ထားတာတွေလည်း စွဲတယ်။ ခံစားတာတွေလည်း စွဲတယ်။ အားထုတ်ထားတာတွေလည်း စွဲတယ်။ နာမ်ခန္ဓာ(၄)ပါးမှာရှိတဲ့ အစွဲက (၄)မျိုး။ ပြီးတော့ ရုပ်ခန္ဓာမှာလည်းပဲ စွဲနေတယ်။

နာမ်ခန္ဓာမှာစွဲတဲ့ အသိစွဲ၊ အမှတ်စွဲများက ပြန်ပြီးစဉ်းစားလျှင် အစွဲရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို သဘောပေါက်တယ်။ ခံစားမှုတွေလည်း သဘော

ပေါက်တယ်။

ကိုယ့်ခန္ဓာ စွဲနေတာ သေချာစိစစ်လိုက်လျှင် သိပါတယ်။ အခု ဒီလက်ချောင်းလေးတွေနဲ့ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ စာတွေရေးတယ်။ အဲဒီစာတွေ ရေးတာဟာ ဟောဒီလက်ချောင်းလေး (၅)ချောင်းနဲ့ ဒီလက်နဲ့ ရေးတာပဲ။ ဒါပေမယ့် လက်က နှစ်ဘက်ရှိတယ်။ ဘယ်ဘက်နဲ့ညာဘက် (၂)မျိုး ရှိတယ်။ ရှိနေတဲ့အထဲမှာ များသောအားဖြင့် ညာဘက်လက်နဲ့ လေ့ကျင့်ထားတာ။ ညာဘက်နဲ့လေ့ကျင့်ထားတော့ ရေးဟေ့ဆိုလျှင် ဒီဖောင်တိန်လေးတွေ ညာဘက်လက်နဲ့ကိုင် ညာဘက်လက်နဲ့ ရေးနေကြ စာလုံးလေးတွေ ရေးတယ်။ အဲဒီတော့ လက်နှစ်ချောင်း ရှိပေမယ့်လည်း ဘယ်ဘက်လက်ဟာ ညာဘက်လက် ကျွမ်းကျင်သလို မကျွမ်းကျင်ဘူး။

ဒီနှစ်ခု ယှဉ်ကြည့်လျှင် အစွဲက လက်နှစ်ဘက်မှာ ညာဘက်လက်မှာ စွဲနေတာ။ စွဲတယ်ဆိုတာလေးက စကားလုံးပဲ။ သဘာဝကျတော့ ဒီလက်ကလေးကို သေချာကြည့်လျှင် လက်ချောင်းလေးတွေ။ လက်ချောင်းလေးတွေမှာ မျက်စိကမြင်တာက အပေါ်ကဖုံးထားတဲ့ အရေပြားလေး။ အဲဒီ အရေပြားလေးအောက်မှာ ကြွက်သားလေးတွေ ရှိတယ်။ ကြွက်သားလေးတွေရဲ့အထဲမှာ အရိုး၊ အဆစ်ကလေးတွေ ရှိတယ်။ ဒီအသားလေးတွေထဲမှာ ဓာတ်ကြောလေးတွေ ရှိတယ်။ အဲဒါလေးတွေဟာ စာရေးတဲ့ကိစ္စကို လုပ်နိုင်အောင် သူ့ကဏ္ဍနှင့်သူ ဆောင်ရွက်ကြရတယ်။ စိတ်ကနေပြီးတော့ အမိန့်ပေးလိုက်တဲ့အခါ လက်ကဆောင်ရွက်တယ်။ ဆောင်ရွက်တဲ့အခါ လက်ချောင်းလေးတွေက အလုပ်ဖြစ်အောင် အမိန့်ပေးတာကိုဆောင်ရွက်တဲ့ ဓာတ်ကြော။ အလုပ်ကို ‘ကမ္မ’ ခေါ်ပါ

တယ်။ ကာယကမ္မ၊ ကာယကမ္မဖြစ်အောင် စိတ်ကလေးက အမိန့်ပေးတာ ပါ။

အဲဒီစိတ်ကလေးက အမိန့်ပေးတော့ အဲဒီ ကာယကမ္မဆိုတဲ့ အလုပ်၊ (အခု စာရေးတဲ့အလုပ်) အဲဒီ စာရေးတဲ့အလုပ်လုပ်ပုံက လွယ် တယ်လို့ ထင်ပေမယ့်လို့ ဒီခန္ဓာထဲမှာရှိနေတဲ့ အမိန့်ပေးလိုက်တဲ့ စိတ် က စာရေးလို့ ပြောတာ။ သူပြောလိုက်တဲ့အတိုင်း တာဝန်ခံပြီး ဆောင်ရွက် သူ၊ ပထမဆုံး ဆောင်ရွက်သူက ‘ကမ္မဓာတ်ကြော’။ အခုခေတ် ခန္ဓာဗေဒ နဲ့ ပြောလို့ရှိလျှင် Motor Nerves ခေါ်တယ်။ Motor Nerves တွေက သူတို့က အလုပ်လုပ်ပေးတာ။ သူတို့အမိန့်တွေကို လျှပ်စစ်ဓာတ်ကလေးနဲ့ ဆောင်ရွက်သွားပြီးတော့ သူတို့က ဟောဒီ ကြွက်သားလေးတွေကို အမိန့် ပေးတယ်။ အဲဒီတော့ Nerves ကလေးတွေက ခိုင်းတာကို လက်ခံဆောင် ရွက်ပေးသူက ကြွက်သားလေးတွေပါ။

ဒီ လက်ချောင်းကလေးတွေပေါ်မှာရှိတဲ့ အရိုးနဲ့ အဆစ်ကလေး တွေပေါ်မှာ ကြွက်သားတွေက ဖုံးအုပ်ထားတာ။ အဲဒီ ကြွက်သားလေး တွေက ကျုံ့လိုက်၊ လျှော့လိုက် (၂)မျိုးလုပ်ရတယ်။ ကျုံ့ပြီးတော့ ဒီအရိုး လေးတွေနဲ့တွဲပြီးတော့ ဟောဒီဘောပင်လေးကို ကိုင်တာ။ ကိုင်တယ်ဆို ကတည်းက လက်မ၊ လက်ညှိုး၊ လက်ခလယ် (၃)ချောင်း၊ သူတို့က ဖိထား တာ။ ဖိထားလို့ ဘောပင်လေးက လက်ထဲမှာ မြဲတာပါ။ အဲဒီအကြောင်း အရာကို သေသေချာချာကြည့်။ ဟောဒီ လက်ကလေးတွေကို အမိန့်ပေး တာက ‘စိတ်’က။ ဘောပင်ကိုင်လိုက်၊ စာရေးဖို့ ကိုင်လိုက်။ အဲဒီ ကိုင်လိုက် လို့ ပေးတဲ့အမိန့်အတိုင်း ဘောပင်လေးကို ကိုင်တာပါ။ ကိုယ်တယ်ဆို

တော့ ကိုင်တာကို အနာခံပြီးတော့ ဆောင်ရွက်တာက လက်ချောင်းလေးတွေ။ အထူးသဖြင့် လက်မ၊ လက်ညှိုး၊ လက်ခလယ် (၃)ခု ဆောင်ရွက်တယ်။ အဲဒီ ကိုင်တယ်ဆိုတဲ့ကိစ္စကို အမိန့်နာခံပြီးတော့ ဆောင်ရွက်သူက လက်ချောင်း (၃)ခု။ ဘောပင်လေးကို ကိုင်ထားတာ။ အဲဒီနေရာမှာ ခိုင်းတဲ့အတိုင်းကိုင်ထားလို့ ဘောပင်လေးက လက်(၃)ချောင်းထဲမှာ မြဲမြဲစွဲစွဲ ကိုင်ပြီးပါပြီလို့ စိတ်ကသိတာ။ ကိုင်ပြီးမှန်း၊ ကိုင်နေမှန်း စိတ်ကသိတာပါ။ အဲဒီကျတော့ အဲဒီလိုသိအောင် ဘာလုပ်ရတာတုန်း၊ လက်ချောင်းလေး (၃)ချောင်းက ပြန်ပြောရတာပါ။ ပြောတဲ့အခါကျတော့ ဒီလက်ချောင်းလေး (၃)ချောင်းမှာ ဖုံးအုပ်ထားတဲ့ အရေပြားလေးတွေ၊ အဲဒီအရေပြားလေးတွေထဲမှာ ဓာတ်ကြောလေးတွေရှိတယ်။ အဲဒီ ဓာတ်ကြောလေးတွေ ဘာလုပ်တာတုန်း၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ပါနေတဲ့ ခံစားမှုဝေဒနာ။ ဘယ်ထဲမှာ ပါတာတုန်း၊ အတွေ့ဆိုသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ပါတယ်။ ဘာပါတာတုန်း၊ ခံစားမှုဝေဒနာ။ အဲဒီဝေဒနာကို ဝေဒနာဓာတ်ကြောခေါ်တယ်။ Sensory Nerves လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီတော့ အမိန့်ပေးတဲ့ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်တုန်းက Motor Nerves ခေါ်တယ်။ ကိုင်တာလေးတွေ ထိပါပြီ၊ ကိုင်နေပါပြီလို့ ပြန်ပြီးသတင်းပို့တဲ့ ဓာတ်ကြောကို ဝေဒနာဓာတ်ကြော။ အခု ခေတ်စကားနဲ့ Sensory Nerves ။ သူက လျှပ်စစ်ဓာတ်နဲ့ သတင်းပြန်ပို့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ပြန်ပြီး သက်ဆိုင်ရာဗဟိုဌာန Sensory Nerves ကို သတင်းပို့လိုက်တော့ ကိုင်တဲ့ကိစ္စဟာ အဟုတ်ဖြစ်မြောက်နေပါပြီ။ အဟုတ်တကယ် ကိုင်သောအလုပ်ကို လုပ်နေပါပြီ။ အဲဒီမှာ ကိစ္စ (၂)ပိုင်းပါ။ ခိုင်းတာက စိတ်။ ဒီဘောပင်လေးကို ကိုင်လို့ဆိုတဲ့ အမိန့်ပေးတာ။

အမိန့်ပေးလိုက်တော့ လက်ကလေး (၃)ချောင်းက ကိုင်ကိုကိုင်လိုက်ပြီ။ ကိုင်ထားတဲ့အတိုင်း လက်ထဲမှာ ဘောပင်လေးတွေ အဟုတ်တကယ် ရောက်နေပြီဆိုတာကို လက်ချောင်းလေးတွေမှာ ပြန်ပြောရတယ်။ လက်ချောင်းလေးတွေကို ဖုံးထားတဲ့ အရေပြားထဲမှာ ကာယပသာဒခေါ်တဲ့ အကြည်ရုပ်ကလေးတွေ ရှိပါတယ်။ သူတို့က ထိတဲ့သဘောလေးကို ဖောဋ္ဌဗ္ဗ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထဲမှာ ခံစားမှုပါတယ်။ အဲဒီ ခံစားမှုလေးက လျှပ်စစ်ဓာတ်နဲ့ ဗဟိုဌာနကို သတင်းပေးရတယ်။ ဗဟိုဌာနက ဘာခေါ်တုန်း၊ အဲဒီ အတွေ့အာရုံတွေကို သတင်းဖြန့်နေတဲ့ သတင်းယူနေတဲ့ ဗဟိုဌာန Sensory Centre ကို ပြန်ပေးရတယ်။ Sensory Centre က ပြောမှ စိတ်က သိတယ်။ ကိုင်မှန်းသိတယ်။ အဲဒီမှာ သေသေချာချာကြည့်ပါ။ စိတ်ကခိုင်းလို့ ကိုင်တယ်။ တစ်ခါ ကိုင်မှန်းကို သိရတယ်။ ဘယ်သူက သိရတာတုန်း၊ စိတ်က သိရတယ်။ အဲဒီနှစ်ခု ဆက်သွယ်နေပုံသဘောကို လုပ်တဲ့အလုပ်တွေ ဘယ်သူလုပ်တယ်ဆိုတာကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိဖို့ ဒီပညာကို အခု သင်ယူနေတာပါ။ အဲဒီတော့ ဒီလို ကိုင်တယ်ဆိုတာလေးဟာ အလွန်လွယ်ကူတယ်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်း၊ အဲဒီ ရှိနေတဲ့ ဓာတ်ကြောတွေ၊ အဲဒီ ရှိနေတဲ့ ကြွက်သားတွေ၊ အဲဒီ ရှိနေတဲ့ အရိုးလေးတွေ၊ အဆစ်လေးတွေ အကုန်လုံး ဘာဖြစ်နေလို့တုန်း၊ ကောင်းမွန်နေလို့ ဒီအလုပ်ကိုလုပ်နိုင်တာ။ အဲဒီတော့ သိရမယ့် အချက်ကလေးတွေ ထပ်ပြောဦးမယ်။ ကိုင်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ အတွေ့ကို ဘာခေါ်တုန်း၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗအာရုံ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ အာရုံထဲမှာ ခံစားမှုဝေဒနာပါတယ်။ အဲဒီ ခံစားမှုဝေဒနာကို သေချာစိစစ်ပါ။ နာသလား၊ မနာဘူး။ သာယာစရာလား၊ သာယာစရာလည်း မဟုတ်ဘူး။

သာယာတဲ့အတွေ့မျိုးလည်း မဟုတ်ဘူး။ မသာယာတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကြားခံစားမှု။ အဲဒီ ကြားခံစားမှုကို အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ။ အဲဒါဖြစ်မှန်းကို မသိဘူး။ ပညာနဲ့ အခုလို ပိုင်းပိုင်းခြားခြားပြောမှ စကားလုံးနဲ့ အဖြစ်နဲ့ တွဲမိတာ။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာဆိုတာ ရွတ်နေပေမယ့်လို့ ဘယ်ဟာကို အဒုက္ခမသုခဝေဒနာလို့ ခေါ်မှန်း မသိရပါ။

အဒုက္ခမသုခဝေဒနာကို လက်ချောင်း(၃)ချောင်းမှာရှိသော အရေပြားက ပြောနေတာ။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာက ဝေဒနာပဲ။ သူက ကိုင်ထားတာ မြနေပါပြီဆိုတာကို ဒီဝေဒနာနဲ့ ပြောနေတာပါ။ သူက ပြန်မပြောလျှင်၊ ပြန်မပြောနိုင်လျှင် ကိုင်လို့ကိုင်မှန်း မသိဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကိုင်လို့ကိုင်မှန်း သိတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းအရာသည် လက်ဖျားမှာ ဖူးအုပ်ထားတဲ့ အရေပြားလေးတွေမှာရှိတဲ့ Sensory Cell လေးတွေ ကောင်းနေလို့။ သူတို့ အလုပ်မလုပ်လို့ ထုံနေ၊ ကျဉ်နေတဲ့လူက အဲဒီသတင်း မပို့လျှင် ကိုင်လို့ကိုင်မှန်း မသိဘူး၊ ထိလို့ထိမှန်း မသိဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကိုင်လိုက်တဲ့အခါ ထိလို့ထိမှန်း သိတာကိုက အလွန်ခက်ခဲတဲ့အလုပ်။ အဲဒီ အပိုင်းကဏ္ဍလေးတွေဟာ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အခုလို ပညာရပ်အဖြစ် နှင့် အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုစီတစ်ခုစီ ခွဲခြမ်း၍ သင်ယူထားမှ ဗဟုသုတ ရတာ။ အဲဒီ ဗဟုသုတကိုသုံးပြီးတော့ မိမိမှာဖြစ်နေတဲ့ အဖြစ်ကို ဟုတ်၏-မဟုတ်၏ စိစစ်ပါ။ ကိုင်လျှင် အခုပြောတဲ့ အကြောင်းအရာတွေပါ-မပါ စိစစ်ရမယ်။ ဒါဟာ အလုပ်။ ဒီအလုပ်ကို လုပ်တတ်အောင်လို့ သင်ပေးတာပါ။

အခုလို ကိုင်လိုက်ပြီ။ ကိုင်လိုက်တော့ မြပြီဆိုတာ သိတယ်။

သိတော့မှ အဲဒီ မြဲမြဲကိုင်ထားတဲ့ ဘောပင်လေးကို တစ်ခါထပ်ပြီး စာရေး။ စာရေးဆိုတော့ အခုပြောနေတဲ့ ဝေဒနာဓာတ်ကြောတို့၊ Sensory Nerves ဆိုတဲ့ စာလုံးပုံလေးတွေ ထွက်လာအောင် လက်ချောင်းလေးတွေ အလုပ်လုပ်တာ။ အလုပ်လုပ်အောင် စိတ်က အမိန့်ပေးတာ။ ကမ္မဓာတ်ကြောက အမိန့်ပေးတာပါ။ ဓာတ်ကြောကိုပါ သိရမယ်။ သူ့ဓာတ်ကြောနဲ့ သူ့ကိစ္စ။ ခိုင်းတာ ကမ္မဓာတ်ကြောခေါ်သော Motor Nerves က အမိန့်ပေးနေတာ။ အဲဒီမှာ စာလုံးလေးတွေက ခိုင်းတဲ့အတိုင်း ပေါ်နေတယ်။ ရေးနေတယ်။ အဲဒီ ရေးနေတဲ့စာလုံးလေးတွေ ပေါ်လာတာဟာ စက္ကူအဖြူပေါ်မှာ အမည်းပေါ်လာတာပါ။ အဖြူရောင်ပိတ်ကားပေါ်မှာ အမည်း ပေါ်တာပါ။

မြင်တာဟာ မြင်ကိစ္စ။ မြင်စိတ်က အလုပ်လုပ်တာ။ အလုပ်လုပ်တာ အဆင်း ရှုပါရုံနှင့် မျက်စိအကြည်နဲ့ အလုပ်လုပ်တာ။ အဆင်းရှုပါရုံက မျက်စိအကြည်ရှိရာသို့ အလင်းဓာတ်က သယ်ပေးတာ။ သယ်ပေးတဲ့ အလင်းဓာတ်ကလေးတွေ မျက်စိအကြည်နဲ့ ထိတာ။ ထိတော့မှ ရုပ်ပုံလေးတွေ ပေါ်တာ။ အဲဒီရုပ်ပုံလေးတွေက သဏ္ဌာန်။ သဏ္ဌာန်အဖြစ်နှင့် မြင်စိတ်ကလေးကို သိအောင်လုပ်ပေးခြင်းကြောင့် စာလုံးလေးတွေက သယ်လာတာကို သဏ္ဌာန် ပညတ်။ မြင်စိတ်သိအောင် ဒီအမည်းလေးတွေနဲ့ အဖြူလေးတွေက သဏ္ဌာန်နဲ့ ပုံဖော်တာ။ အဲဒီ သဏ္ဌာန်လေးတွေက သိအောင်လုပ်ပေးလို့ သဏ္ဌာန်ပညတ်။ အဲဒီ သဏ္ဌာန်ပညတ်ကလေးတွေက မြင်သိစိတ်ကလေးကို ထောက်ပံ့ပေးလို့ မြင်သိစိတ်ကလေးက သိသွားတယ်။

ဒီဝေဒနာဓာတ်ကြော Sensory Nerves ဆိုတာလေးတွေ မြင်သိ စိတ်ကလေးက အဓိပ္ပာယ်သိတော့မှ ခိုင်းတဲ့အတိုင်း လုပ်တာအမှန်ပဲ။ ရေးခိုင်းတုန်းက ခိုင်းတဲ့အတိုင်း ပေါ်လာတဲ့စာလုံးလေးတွေက အဟုတ် ပေါ်လာတယ်လို့ သိတာ။ သိအောင်ကျတော့ မြင်ကိစ္စနဲ့ ပြန်ပြောတယ်။ အဲဒီအကြောင်းအရာတွေက နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လုပ်နေ သော သဘာဝလုပ်ငန်း။ စာဖတ်တာတို့၊ စာရေးတာတို့၊ စကားပြောတာတို့ ဆိုတဲ့ အလုပ်တွေ လုပ်နေတာဟာ ဒီခန္ဓာကိုယ်နှင့် ဒီစိတ်တို့ ပူးပေါင်း၍ အလုပ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာကို လုပ်နေတာ။ အဲဒီလို အသေးစိတ် အပိုင်း ကဏ္ဍနဲ့ သူ့ကိစ္စနဲ့သူ အလုပ်လုပ်ပုံကို နားလည်ဖို့ ဒီပညာက သင်ပေးတာ ပါ။ အခု ရေးတတ်တယ်၊ ဖတ်တတ်တယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း စာလုံး ပေါ်လာအောင် ရေးတတ်တယ်။ ပြီးတော့ ရေးထားတဲ့ စာလုံးကိုလည်း ဖတ်တတ်တယ်။ အလုပ် တစ်ခုစီ၊ တစ်မျိုးစီ။ အဲဒီ ရေးတတ်တာရော၊ ဖတ်တတ်တာရောဟာ မှတ်ထားတဲ့ အမှတ်အသားတွေက ကြိမ်ဖန်များ စွာ မှတ်ထားလို့ ရေးတဲ့နည်းကိုလည်း စွဲနေတယ်၊ ဖတ်တဲ့နည်းကိုလည်း စွဲနေတယ်။ အဲဒီ အစွဲဥပါဒါနက္ခန္ဓာကြီးက အဟုတ်ရှိနေလို့ သူတို့ကို အသုံးပြုပြီးတော့ ရေးတဲ့ကိစ္စ၊ ဖတ်တဲ့ကိစ္စကို လုပ်နိုင်တာ။ ဘာရှိမှ လုပ်နိုင်တာတုန်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ရှိမှ။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာက ဘာနဲ့လာတာ တုန်း၊ သင်ထားမှ။ ဘာနဲ့သင်ထားတာတုန်း၊ သိမှု မှတ်မှု(၂)ပါးနဲ့ သင် ထားတာပါ။

ဒီသိမှုလည်း စွဲနေတယ်၊ မှတ်မှုလည်း စွဲနေတယ်။ အဲဒီ စွဲနေတဲ့ ဟာကို ဥပါဒါနိ။ သိမှုအစွဲကို ဝိညာဏုပါဒါနိ၊ မှတ်မှုအစွဲကို သညုပါဒါနိ။

ရေးတတ်တာကို ဘာခေါ်တုန်း၊ သင်္ခါရုပါဒါနိ။ အဲဒီ သဘာဝတွေဟာ ဘယ်မှာရှိနေတာတုန်း၊ မိမိမှာ တကယ်ရှိနေပေမယ့်လို့ ဒီအတတ်ပညာတွေ၊ အသိပညာတွေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာအဖြစ်နှင့် ရှိနေကြောင်းကို မိမိကိုယ်တိုင် မသိဘူး။ M.A အောင်လို့ Ph.D အောင်ပေမယ့် ဒီပညာကို ဒီလိုရှိမှန်း မသိဘူး။ အခုသင်ပေးနေတာ ဘာကိုသင်ပေးနေတာတုန်း၊ မိမိသည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဘဝကိစ္စကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒီစိတ်၊ ဒီကိုယ် (၂)ပါးဟာ ဒီလို အလုပ်လုပ်နေပါတယ်လို့ ဆိုတာကို သူ့အပိုင်းနဲ့ သူ့ကဏ္ဍ ခွဲခြမ်း၍ သိနိုင်ဖို့အတွက် ဒီပညာကို သင်ပေးနေတာ။ ဒါကို သဘာဝပညာ။ မိမိဘဝ အကြောင်းကို မိမိ အဟုတ်သိဖို့။ ဒါနဲ့ ဘဝကို တည်ဆောက်နေတာ။ စာရေးတတ်၊ စာဖတ်တတ်တယ်ဆိုတာ လွယ်တယ်လို့ ထင်ပေမယ့်လို့ ဒါဟာ မိမိဘဝ၏ အခြေခံဖြစ်သော အရည်အသွေး။ ဒါဟာ နည်းနည်းနောနော စုဆောင်းခဲ့ရတာ မဟုတ်ဘူး။ မြောက်မြားစွာ၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ စုဆောင်းလို့ မိမိမှာ တည်နေတာ။ အစွဲအဖြစ်နဲ့ တည်နေတာပါ။ အဲဒါကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာက ဟောဒီ သိတဲ့သဘောလေးကို ဝိညာဏုပါဒါနိ၊ မှတ်တာလေးကို သညုပါဒါနိ၊ ခံစားတာလေးတွေကို ဝေဒနုပါဒါနိ၊ လုပ်တတ်တာလေးတွေကို သင်္ခါရုပါဒါနိ။ ဒါ နာမ်ခန္ဓာ(၄)ပါး။ နောက် တစ်ခါ လက်ကလေးက ရေးတတ်တာ၊ အဲဒါလေးက ရူပုပါဒါနိ။ အဲဒီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ (၅)ပါးကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိမှ မိမိရဲ့ အတတ်ပညာတွေ၊ အသိပညာတွေဟာ ခန္ဓာ(၅)ပါးနဲ့၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ(၅)ပါးနဲ့ အလုပ်လုပ်နေတာ။ အဲဒီသဘာဝတွေဟာ အရေးကြီးတဲ့ အခြေခံအချက်။ လူဆို

သောလူဟာ လူဖြစ်နေတာ မိမိတို့ရဲ့ သိမှု၊ မှတ်မှု၊ နားလည်မှုဆိုသော ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနဲ့ လူလုပ်နေတာ။ လူဖြစ်အောင် လုပ်ပေးနေတာပါ။ အသိစွဲ၊ အမှတ်စွဲနဲ့ လူဖြစ်အောင် လုပ်ပေးတာ။ လူတစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မတူတာဟာ တည်ဆောက်ထားတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာခြင်း မတူလို့ပါ။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတွေ ကွာတယ်။ မိမိဖြတ်သန်းလာရာ ဘဝခရီး၊ သင်ယူလာရသော ပညာပညာအမျိုးမျိုးတို့ တည်ဆောက်ထားမှ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကြီး ပေါ်နေတာပါ။ ရုပ်ရော၊ နာမ်ရော (၂)ပါးမှာပါ။ အဲဒီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာရဲ့ သဘောမှာ အခု စာရေးတတ်၊ စာဖတ်တတ်တာ လူတိုင်းပါ။ အဲဒီမှာ ဟောဒီ လက်ချောင်းကလေးတွေနဲ့ ဒီလက်ကလေးတွေမှာ ရိုးရိုးလူနဲ့ ပန်းပုဆရာနဲ့ မတူပါ။ ပန်းပုဆရာဟာ သူ့ရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုဟာ ဒီဉာဏ်နဲ့ ဒီလက်ကလေးတွေမှာ ရှိတာပါ။ လက်ချင်းတူပေမယ့်လို့ အတတ်ပညာချင်း မတူဘူး။ ရူပုပါဒါနီနဲ့ သဗ္ဗုပါဒါနီ (၂)ခု ကွဲပါတယ်။ ပန်းပုဆရာဟာ သူ့အတတ်ဟာ ရိုးရိုးလူထက် ပိုလွန်တယ်။ အဲဒါဟာ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတင် မကဘူး၊ အဲဒီကျမှ ဘာပါလာတုန်း ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘာပုဂ္ဂိုလ်တုန်း၊ ပန်းပုဆရာ၊ ပန်းချီ ဆရာ၊ ဂီတဆရာ၊ ဓာတုဗေဒ ပါမောက္ခ၊ စိတ်ပညာ အထူးကုဆရာဝန်ကြီး၊ အကြောဆရာဝန်၊ အရိုး Electrical Engineer, Mchanical Engineer, Chemical Engineer ဒါတွေဟာ အရည်အသွေးတွေ။ အရည်အသွေးတွေက ဘာလို့ ပြောနေတာတုန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတဲ့အသိကို ဒီအရည်အသွေးတွေနဲ့ ဖော်ဆောင်နေတာ။ ဒီအရည်အသွေးတွေဖြစ်အောင် ဘာတွေနဲ့လုပ်နေတာတုန်း၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာကြီးနဲ့ တည်ဆောက်ခဲ့တာ။ စကားလုံးလေး

က တစ်လုံးထဲ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကြီး။ တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတွေ မတူတာဟာ ဒီဥပါဒါနက္ခန္ဓာကြီး မတူလို့ပါ။ အဲဒီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကြီးက တည်ရှိတင် မကဘူး။ ဘဝခရီးကို လျှောက် တဲ့အခါ ဒီပညာတွေနဲ့ပဲ ဘဝခရီးကို လျှောက်နေတာပါ။ ဒီပညာတွေ သုံးပြီးတော့ မိမိအလုပ်ကို လုပ်နေတာပါ။ ဘဝနဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဲ့ ဆက်နေ တာ။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာချင်း မတူလို့ ပုဂ္ဂိုလ်ချင်း မတူဘူး။ အဲဒါဟာ For-
mation of Personality ခေါ်တယ်။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးဖြစ်အောင် တည်
ဆောက်ခြင်းကြောင့် အဲဒီပညာရပ်တွေဟာ ဒီဒေသနာမှာမှ တိတိကျကျ
သေသေချာချာ ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ဖော်ပြထားတာ။ သို့သော် ဒီပညာရပ်
တွေသည် ဒီပိဋကတ်ထဲမှာ၊ ဒီဓမ္မဒေသနာထဲမှာ ပါသော်ငြားလည်း အခု
လို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ပြတ်ပြတ်သားသားသိအောင်၊ နားလည်အောင် သင်
ပေးမယ့်သူ မရှိလျှင် ဒီပိဋကတ်စာအုပ်တွေထဲမှာ ပါမှန်းတောင် မသိဘူး။
အခုပါတဲ့ ပညာတွေကို ထုတ်ပြီးတော့ပြောပြလို့ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ဆင်ခြင်
ကြည့်တော့ ဒီပိဋကတ်ထဲမှာပါတဲ့ ပညာတွေဟာ ဘယ်လောက်ထိအောင်
လေးလေးနက်နက် ဘဝအဓိပ္ပာယ်ကို သိအောင် သင်ပေးထားပါလားလို့
ဆိုတဲ့အဆင့်ကို ဉာဏ်ရှိလျှင် မြင်ပါလိမ့်မယ်။ ဉာဏ်မရှိလျှင် မမြင်ဘူး။
မိမိမှာရှိနေတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာတရား။ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားထဲမှာပါတဲ့ ကိုးကွယ်
နေတဲ့အထဲမှာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ (၃)ပါးမှာ အခု တရားတော်ဆိုတဲ့
ဓမ္မ။ အဲဒီ ဓမ္မဆိုတဲ့အထဲမှာ အခုပြောနေတဲ့ အကြောင်းအရာတွေ ပါနေ
ပါတယ်။ ပါနေတာတွေဟာ သင်ပေးတဲ့သူက သင်ပေးမှ တရား၏ အ

မိပ္ပာယ်ကို သိတာ။ တရားအဓိပ္ပာယ် သိတယ်ဆိုတာ ပညာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိတာပါ။

ငါဆိုသော ငါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုသောပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်ပုံ ဖြစ်လာတယ် ဆိုတာဟာ ဒီပညာတွေက ပြောနေတာ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မြင်တယ်။ မြင်ရုံတင် မကဘူး။ ယုံကြည်တယ်။ ငါ ဆရာဝန်၊ ငါ အင်ဂျင်နီယာ၊ ငါ ပါမောက္ခ၊ အဲဒီ ယုံတယ်ဆိုတဲ့ စကားလုံးတစ်ခု ပေါ်လာတာ။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာကို ယုံတယ်၊ ငါဆိုတာကို ယုံတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လာအောင်၊ ငါဖြစ်လာအောင် ဘယ်ပုံဘယ်နည်း တည်ဆောက်လာတယ်ဆိုတာ ဒီ ပညာရပ်များကသာ လျှင် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပေးနေတာ။ ငါဖြစ်အောင် တည်ဆောက်လာတဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့် ဘယ်လောက်ကြီးတယ်၊ ဘယ်လောက်များတယ် ဆိုတာကို သဘောပေါက်မှ။ ငါဖြစ်အောင် လုပ်နေသော လုပ်ငန်းစဉ်တို့ ဘယ်လောက်ကျယ်ဝန်းတယ်၊ ဘယ်လောက်အချိန်ကြာအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရတယ်ဆိုတာကို ပညာဉာဏ်နှင့် အစိပ်စိပ်အပိုင်းပိုင်းခွဲ၍ ငါဖြစ်လာကြောင်း အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏုပါဒါနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သညပါဒါနာက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနုပါဒါနာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရပါဒါနာက္ခန္ဓာ၊ ရူပပါဒါနာက္ခန္ဓာ ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေ။ အဲဒီစကားလုံးတွေက ဓာတ်လိုင်းတွေ။ အဲဒီဓာတ်လိုင်း အနေနဲ့ Personality ခေါ်တဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို တည်ပေးတာ။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးက ငါဆိုသော အသိကို ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ယုံယုံကြည်ကြည် လက်ခံလာအောင် ဆောင်ရွက်လာတာပါ။

ပထမအဆင့် လူဖြစ်လာအောင် လုပ်ရတယ်။ လူဖြစ်လာအောင်

လုပ်ပြီးတော့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လာအောင် လုပ်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီးတော့ ‘ငါ’ဖြစ်
အောင် လုပ်ရတယ်။ အဲဒီအလုပ်တွေဟာ လွယ်တာမဟုတ်ဘူး။ နှစ်ပေါင်း
များစွာ လုပ်ခဲ့ရတာ။ အဲဒီ သဘောသဘာဝတွေကိုသိမှ ငါဆိုသောငါ
ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ဖြစ်နေတယ်၊ ငါအစွဲဆိုတာကို သိဖို့၊ (ငါဆိုတာ ရိုးရိုး
မဟုတ်ဘူး၊ အစွဲ။) ငါနဲ့အစွဲနဲ့တွဲ၍ အဓိပ္ပာယ်ဖော်တတ်ဖို့။ အဲဒီ အစွဲ
ခန္ဓာဖြစ်ဖို့ ဥပါဒါန်တွေကို တည်ဆောက်ရတာ။ ဥပါဒါန်တွေက ဝိညာဏု
ပါဒါန်၊ သညုပါဒါန်၊ ဝေဒနုပါဒါန်၊ သင်္ခါရုပါဒါန်၊ ရူပပါဒါန်။ ဒီအားတွေနဲ့
Personality ခေါ်တဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို တည်ဆောက်ထားတာပါ။
ကိုယ်ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လာမှ ငါဆိုသောအသိနဲ့တွဲတာ။ တွဲတဲ့အခါကျတော့
အလွန်ခိုင်မြဲတယ်၊ အလွန်ယုံကြည်တယ်။ အဲဒီပညာမျိုး ဘယ်မှာမှ မရှိ
ဘူး။ ဒီ ဒေသနာကသာ သင်ပေးတာပါ။

ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နီယာ သေသည်အထိ သူ့ဘဝခရီးကို ငါဆရာ
ဝန်ဆိုတဲ့အသိနဲ့ သွားတာ၊ ငါ အင်ဂျင်နီယာဆိုတဲ့အသိနဲ့ သွားတာ၊ ငါ
ပါမောက္ခဆိုတဲ့အသိနဲ့ သွားတာပါ။ အဲဒါက အကြီးအကျယ်ကြီးတွေကို
နားလည်အောင် ထုတ်ပြတာ။ ဘာမှ မဟုတ်တဲ့ ပမ္မားလေးတွေကလည်း
သူ့ရဲ့ အရည်အသွေးနဲ့သူ၊ သူ့ငါနဲ့သူ ဘဝခရီးကို လျှောက်တာ။ အခု
အကြီးကြီးတွေပြတာဟာမြင်လွယ်ထင်လွယ်အောင်၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး
ဆိုတဲ့စကားကို သိအောင်ပြောပြနေတာပါ။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးဆိုတာ
လူတိုင်းမှာ ရှိတယ်။ အဲဒီ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အစွဲ။ ပုဂ္ဂိုလ်အစွဲနဲ့
ငါအစွဲ။ အဲဒီတော့ လူတိုင်းမှာ ငါရှိတယ်။ ဘာနဲ့တွဲတာတုန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်အစွဲ။
အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်အစွဲကို ဘာနဲ့တည်ထောင်လာတာတုန်း၊ ဥပါဒါနာက္ခန္ဓာနဲ့။

ရိုးရိုးလူလေးတွေလည်း သူ့ ဥပါဒါနာက္ခန္ဓာနဲ့သူ။ အဲဒီ ဥပါဒါနာက္ခန္ဓာနဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၊ ငါနဲ့ ဘဝခရီးကို လျှောက်တာ။ အရေးကြီးနေတာက ဘဝခရီးကို ဘယ်လိုလျှောက်တယ်ဆိုတာကို နားလည်ဖို့ ဒီပညာကို သင်နေတာ။

ဘဝခရီးဆိုတာ ဘယ်လိုလျှောက်ရတာတုန်း၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ စုဆောင်းခဲ့တဲ့ အတတ်ပညာ၊ အသိပညာတွေနဲ့။ အဲဒီ အတတ်ပညာ၊ အသိပညာတွေ စုဆောင်းထားတာကို ဥပါဒါနာက္ခန္ဓာ(၅)ပါး။ အဲဒီ ဥပါဒါနာက္ခန္ဓာ(၅)ပါးနဲ့ပဲ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို တည်ထောင်ထားတာ။ အဲဒီ Personality နဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနဲ့ ဘဝခရီးကို လျှောက်တာ။ ယုံယုံကြည်ကြည်နှင့် လျှောက်နေတာပါ။ ယုံယုံကြည်ကြည် လျှောက်နေရတဲ့ အဖြစ်ကို သိဖို့ပါ။ ငါဆိုသော ငါဟာ အဟုတ်ရှိတယ်လို့ ယုံထားတာ၊ အဟုတ်ယုံနေတာ။ အဟုတ်ယုံလို့ အဟုတ်ဘဝခရီးကို လျှောက်နေတာ။ အဲဒီတော့ အဲဒီဘဝကို ဘာဘဝလို့ ခေါ်တာတုန်း၊ ‘ငါ့ဘဝ’။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ ‘ငါ’၊ အဲဒီ ငါအလုပ်လုပ်ပြီးတော့ လျှောက်နေရတဲ့ ဘဝကို ငါ့ဘဝ။ အလုပ်နဲ့ ဖော်တာ။ ငါ့ဘဝကို အလုပ်နဲ့ ပုံဖော်တာပါ။

တစ်သက်လုံး ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ အလုပ်တွေက ဘဝကို ပုံဖော်တာ။ အဲဒီအလုပ်ကို ‘ကမ္မ’။ ပုံဖော်ထားတဲ့ ဘဝနဲ့ ကမ္မနဲ့ ဆက်လိုက်တော့ ‘ကမ္မဘဝ’။ ကမ္မဘဝဆိုတာ တကယ်အလုပ်နဲ့ မိမိရဲ့ဘဝကို ပုံဖော်တာကို ကမ္မဘဝ။ အဟုတ်တကယ် အဲဒီ အကြောင်းအရာတွေ မိမိမှာ ရှိနေတယ်၊ ဖြစ်နေတယ်၊ လုပ်နေတာ အမှန်ဖြစ်သော်လည်းပဲ သူ့အပိုင်းနဲ့ သူ့ကဏ္ဍ

ကွဲကွဲပြားပြား ခွဲခြမ်းပြီးတော့ သင်မပေးလျှင် ‘ငါ့ဘဝ၊ ငါ့ကိစ္စ၊ ငါ့အဖြစ်’ ဒါနဲ့ပဲ ဘဝခရီးကို လျှောက်ကြရတာ။ သေသည့်တိုင်အောင် ဒီအဓိပ္ပာယ်မျိုးကို ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက် မစဉ်းစားနိုင်ဘူး။ အခု ဘဝအဓိပ္ပာယ်ကို ချေချေငံ၊ ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်၊ သဘာဝကျကျ မိမိကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်နှင့် စဉ်းစားနိုင်သည့်အဖြစ်သို့ရောက်အောင် ဒီပညာတွေ သင်နေတာ။ ဒီပညာတွေတတ်မှ ဘဝအဓိပ္ပာယ်ကို အခြေခံကျကျ သိတာပါ။ ဒါဟာ အလွန်အရေးကြီးတာ။ ဘာဖြစ်လို့ အရေးကြီးတာတုန်း၊ ရိုးရိုးလူတွေက ဒီတစ်ဘဝပြီးလျှင်ပြီးရော၊ ဘာဖြစ်မှန်း မသိဘူး။ ရိုးရိုးလူဆိုတာ ဒီဒေသနာ၏အပြင်ဘက်က လူတွေက ဒီတစ်ဘဝပြီးလျှင် ဘာဖြစ်တယ်လည်း မသိဘူး၊ ဘာမှန်းလည်း မသိဘူး။ အရင်ကိစ္စက တစ်ဘဝပြီးလျှင် ကိစ္စတစ်ရပ် ပြီးသွားရာတာပဲ သိတာပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များက ဒီဘဝပြီးရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး။ နောက်ထပ် ဘဝအသစ်တစ်ခု တည်ဦးမှာ။ အဲဒီ အသိလေးက ဒီဒေသနာကမှ ပြောထားတာ၊ သင်ပေးတာပါ။ ဒီဘဝပြီးလျှင် နောက်ထပ်ဘဝတစ်ခု တည်ဦးမှာ။ အဲဒီအသိ၊ နောက်ထပ်ဘဝတစ်ခု တည်နိုင်ဖို့၊ အဲဒီဘဝတစ်ခု တည်နိုင်အောင် ဇာတိအသစ် ရတယ်။ ဘဝအသစ်ဆိုတာ ဇာတိအသစ်ရတယ်။ အဲဒီ ဇာတိအသစ်ရအောင် အခုပြောနေတဲ့ ကမ္မဘဝက လုပ်ပေးတာပါ။ ကမ္မဘဝက ဇာတိအသစ်ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးတာ။

အဲဒီအချက် သေသေချာချာ နားလည်အောင် စဉ်းစားပါ။ နောက်ထပ်ဖြစ်မယ့်ဘဝကို ကမ္မဘဝက ဆောင်ရွက်ပေးတာ။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှာ ‘ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ’လို့ ပြောထားတာပါ။

အဲဒီအပိုင်းကဏ္ဍများဟာ အခြားဘာသာများနဲ့ အခြားပညာရပ်များမှာ ဘယ်လိုမှ မရှင်းလင်းနိုင်ဘူး။ ဒီဒေသနာကသာ ရှင်းလင်းနိုင်တာ။ ဘဝ ပစ္စယာ ဇာတိ။ ပစ္စုပ္ပန်နဲ့ အနာဂတ်ကို ဆက်ပြတာ။ အနာဂတ်မှာ ဖြစ်မယ့် ဟာကို ဘယ်သူက လုပ်ပေးတာတုန်း၊ ပစ္စုပ္ပန်မှာရှိနေတဲ့ ကမ္မဘဝက လုပ်ပေးတာပါ။ အဲဒီသဘောအတိုင်းပဲ၊ အတိတ်ကလည်း ဘဝရှိခဲ့တယ်။ အတိတ်ဘဝချုပ်လို့ ဒီပစ္စုပ္ပန်ဘဝက ပေါ်လာတာ။ ပစ္စုပ္ပန်ဇာတိကို အတိတ်ရဲ့ကမ္မဘဝက လုပ်ပေးတာပါ။ အတိတ်ရဲ့ကမ္မဘဝက ပစ္စုပ္ပန်ဇာတိ ကို လုပ်ပေးတာ။ အဲဒီတော့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဘဝက အနာဂတ်ရဲ့ဇာတိကို လုပ်ပေးတာ။ အဲဒါ အလွန် အရေးကြီးတဲ့အချက်။ အဲဒီလို အတိတ်ဘဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၊ အနာဂတ်ဘဝ၊ အဲဒီလို တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ ဆက်နေတဲ့ ဘဝကို သံသရာ၊ ဘဝအဆက်ဆက် သံသရာ။ အဲဒီအကြောင်းအရာတွေ စဉ်းစားနိုင်ဖို့၊ အဲဒီမှာ ဘဝဖြစ်အောင် လုပ်ပေးတာသည် ကမ္မ။ ကမ္မတွေ လုပ်လို့ ဘဝဖြစ်တာ၊ ကမ္မဘဝ။

ဒီ ကမ္မဆိုတာ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံဆိုတဲ့ ကံ(၃)ပါး။ အဲဒီ ကံ(၃)ပါးက တွေးတယ်၊ ကြံတယ်၊ ပါးစပ်နှင့်ပြောတယ်၊ ကိုယ်နှင့် လုပ်တယ်၊ မနောကံက တွေးတယ်၊ ကြံတယ်၊ ဝစီကံက နှုတ်နဲ့ ပြောတယ်၊ ကာယကံက ကိုယ်နဲ့လုပ်တယ်။ အဲဒါကို ကံ(၃)ပါးခေါ်တယ်။ အဲဒီ ကံဆိုတဲ့ ကံ(၃)ပါးဟာ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ လုပ်နေတာပါ။ ခန္ဓာ(၅)ပါးနဲ့ ကံ (၃)ပါးဖြစ်အောင် လုပ်နေတာ။ ခန္ဓာ(၅)ပါးနဲ့ လုပ်နေတဲ့ ကံ(၃)ပါးတွေဟာ ကံစွမ်းအားတွေကိုလည်း ထုတ်ပေးတယ်။ ခန္ဓာ(၅)ပါးလုပ်တော့ အဲဒီ ခန္ဓာ(၅)ပါးတွေဟာ ထပ်ခါထပ်ခါလုပ်တော့ စွဲတယ်။ စွဲတော့ ဥပါဒါ

နက္ခန္ဓာတွေ ဖွဲ့ပေးတယ်။ အဲဒီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေကပဲ ဆက်ပြီးတော့
ငါ့ဘဝ၊ ငါ့ကိုစွဲ၊ ငါ့အဖြစ် လုပ်ပြန်ပါတယ်။ သူက ပစ္စုပ္ပန်မှာ ဖြစ်နေတာသာ
သိတာ။ နောက်လာမယ့် ဘဝအကြောင်းကို မသိဘူး။ အရေးကြီးနေတာ
က အခုလုပ်နေတဲ့ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံဆိုတဲ့ ကံ(၃)ပါးဟာ ကမ္မ
ဘဝကို တည်ထောင်နေတာ။ အဲဒီ ကမ္မဘဝ တည်ထောင်ထားတဲ့ အ
ထဲမှာ ရိုးရိုးလေးပါပဲ။ ကောင်းအောင်လုပ်လျှင် ကောင်းတဲ့ကမ္မဘဝ၊
မကောင်းတာလုပ်လျှင် မကောင်းတဲ့ကမ္မဘဝ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘဝပစ္စယာ ဇာတိမှာ မကောင်းတာတွေ လုပ်ထားတဲ့ဘဝက
မကောင်းတဲ့ဇာတိကို တည်ပေးမှာပဲ။ ကောင်းတာလုပ်ထားတဲ့ဘဝက
ကောင်းတဲ့ဇာတိကို တည်ပေးမှာပါ။ အဲဒီ အကြောင်းအကျိုး ဆက်သွယ်
နေတာ။ အဲဒီ ဆက်သွယ်နေတဲ့သဘောကို ကြောင်းကျိုးဆက်သွယ်မှု
ပညာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ပညာ။ ကံ(၃)ပါးက တည်ပေးတာ ကမ္မဘဝ။ အဲဒီ
ကမ္မဘဝက တည်ပေးတာ ဇာတိ။ ဇာတိတစ်ခု မြင့်အောင်၊ နိမ့်အောင်က
ဘယ်သူကလုပ်ပေးတာတုန်း၊ ကမ္မဘဝက လုပ်ပေးတာ။ ကမ္မဘဝဆိုတာ
ကံ(၃)ပါး၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ။ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတွေ
လုပ်တိုင်းလုပ်တိုင်း အဆင့်နိမ့်တာရှိတယ်၊ မြင့်တာရှိတယ်၊ ကောင်းတာရှိ
တယ်၊ ဆိုးတာရှိတယ်။ အဲဒီစွမ်းအားတွေ ဘဝအသစ်ကို တည်ရာမှာ
သူတို့က ဆောင်ရွက်နေတာ။ အဲဒီ သဘောလေးကို ကမ္မဇာတိ၊ ကမ္မ
သတ္တိ။

အဓိပ္ပာယ် အလွန်နက်နဲတဲ့ ကံ၏အကြောင်းကို မိမိတို့ဉာဏ်နှင့်
စဉ်းစားနိုင်ဖို့ အခြေခံပညာတွေပါ။ ဒီပညာတွေဟာ ဘာအကြောင်းကို

သိဖို့တုန်း၊ ဘဝအကြောင်းကို သိဖို့ ဘဝဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးနေတဲ့ ကံအကြောင်းကိုသိဖို့။ အဲဒီကံတွေက ဒီဘဝမှာပဲ လုပ်နေတယ်။ အတိတ် ဘဝကလည်း လုပ်ခဲ့တယ်။ ဒီပစ္စုပ္ပန်မှာလုပ်နေတဲ့ ကံတွေက၊ တွေးတာ၊ ကြံတာ၊ လုပ်တာ၊ ပြောတာတွေအားလုံးက စွမ်းအားရှိတယ်။ အဲဒီစွမ်းအားက ဘဝအသစ်ဖြစ်သော ဇာတိအသစ်ကို တည်ပေးနိုင်ဖို့ အားတွေ အပြည့်ဖြည့်နေတာ။ စဉ်ဆက်မပြတ် အားတွေဖြည့်နေတာ။ ဘာနဲ့ ဖြည့်နေတာတုန်း၊ ကံ(၃)ပါးနဲ့ အားတွေ ဖြည့်နေတာပါ။ ဘာကံ(၃)ပါးတုန်း၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံဆိုတဲ့ ကံ(၃)ပါး။ အဲဒီ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံဆိုတဲ့ ကံ(၃)ပါးက ထွက်လာတဲ့ စွမ်းအား။ အဲဒီကံစွမ်းအားတွေက ဘဝအသစ်အသစ်ကို ထပ်ပြီးတော့ တည်တည်ပေးနေတာ။ အဲဒီတော့ သိရမယ့်အချက်က အခု မိမိပစ္စုပ္ပန်မှာ ရထားတဲ့ဘဝ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်ပေးလိုက်တာကိစ္စ ဘယ်သူက တည်ပေးတာတုန်း၊ အတိတ်ဘဝတွေက လုပ်ထားခဲ့တဲ့ ကမ္မဘဝ၊ ကံစွမ်းအားက လုပ်ပေးတာ။ အဲဒီပညာက ဒီဒေသနာမှာသာ ရှိတာ။ ဒီပြင်မှာတော့ ဒီအကြောင်းအရာ မရှိဘူး။ နားလည်နိုင်ဖို့လည်း အလွန်ခက်ပါတယ်။

အခု သင်ထားတဲ့ ပညာ၊ ဒေသနာမယပညာ။ ဒေသနာမယ ပညာဆိုတာ ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူသော ဓမ္မဒေသနာမှာပါတဲ့ ပညာ။ အဲဒီတော့ ဒီဟာတွေဟာ ကျယ်ဝန်းလည်း ကျယ်ဝန်းတယ်၊ နက်နဲလည်းနက်နဲတယ်။ တစ်သက်လုံး သင်လို့မကုန်ဘူး။ သို့သော် အခုလောက် တိုတောင်းတဲ့အချိန်လေးမှာ လိုအပ်ချက်ကလေးလောက်ကိုပဲ ထုတ်နှုတ် ပြီးတော့ သင်ယူရပါတယ်။ အခုရတာတွေက သုတမယ၊ အသံကြားလို့

သိတဲ့ ပညာ။ ဒိဋ္ဌမယပညာ၊ စာဖတ်လို့ ဘုတ်ပေါ်မှာ ရေးထားတာတွေကို ဖတ်လို့ရတဲ့ ဒိဋ္ဌမယပညာ။ သုတမယ၊ ဒိဋ္ဌမယ နှစ်ခုပေါင်းတာကို ဗဟု သုတပညာ။ အဲဒီတော့ အခု ဗဟုသုတပညာ ရပါပြီ။ ဒီစကားတွေ အဓိပ္ပာယ်သိဖို့ရာ နက်နဲပါတယ်၊ သိမ်မွေ့ပါတယ်။ အခု ကြားထား၊ မြင် ထားတာတွေကို ထပ်တလဲလဲ ပြန်စဉ်းစား။ ဘယ်လောက်အဓိပ္ပာယ်ရှိ သလဲ၊ ဘယ်လောက်မှန်သလဲ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် သဘောပေါက်မှ။ ပြော တာ နားထောင်ရုံနဲ့ မပြီးဘူး။ သဘောပေါက်မှ၊ ဘာပြောနေတယ်ဆိုတာ သိမှပါ။

အခုကြားတာတွေ နားလည်တယ်၊ သဘောပေါက်တယ်လို့ ထင်တာ။ ကျောင်းတက်တုန်းက ဂျီသြမေတြီ သင်တယ်။ သီအိုရီ ၄၉ သင်တယ်။ ထောင့်မှန်တစ်ခု၏ အနားနှစ်ဖက်မှာ တည်ဆောက် ထားတဲ့ စတုရန်းနှစ်ခု၏ ဧရိယာကိုပေါင်းလျှင် မျက်နှာချင်းဆိုင် ထောင့်မှန်ခံ အနားပေါ်မှာ တည်ဆောက်ထားတဲ့ စတုရန်း၏ဧရိယာနှင့် ညီမျှတယ်။ အဲဒါလေးကို သိရုံနဲ့ ပေးထားတဲ့ Problem ကို မတွက်တတ်သေးဘူး။ ဘာပါမှတုန်း၊ အဲဒီသင်္ချာ တွက်တတ်မှ စာမေးပွဲက အောင်တယ်။ အဲဒီသ ဘောနဲ့ ထပ်တူပဲ၊ အခုဟာလေးတွေက သိပါတယ်ပြောရုံနဲ့ မရဘူး။ ဘာလုပ်တတ်မှတုန်း၊ ပုစ္ဆာတွက်တတ်မှပါ။ ပုစ္ဆာတွက်တယ်ဆိုတာ သီအိုရီ အဟုတ်ကျေမှ၊ စဉ်းစားလည်း စဉ်းစားတတ်မှ။ အခု ရိုးရိုးပုစ္ဆာမဟုတ် ဘူး။ ဘဝပုစ္ဆာကို တွက်တတ်ဖို့အတွက် ဒီသီအိုရီကို သင်ပေးနေတာ။ ဘဝပုစ္ဆာကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် အဖြေထွက်အောင် ကြိုးစားနိုင်ဖို့ ဒီပညာကို သင်တာ။ ဒီ သီအိုရီကိုသိရုံနဲ့ ဘဝပုစ္ဆာကို မတွက်နိုင်သေးဘူး။ ထပ်တလဲ

လဲ စဉ်းစား။ စဉ်းစားရုံတင်မကဘူး။ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်။ အဲဒါဟာ ဒီ
ဒေသနာရဲ့ ထူးခြားချက်။ ဗဟုသုတလည်း ရရမယ်။ ဗဟုသုတရတာက
ဒေသနာမယပညာ။ စဉ်းစားဆင်ခြင်တာက စိန္တာမယပညာ။ အားထုတ်
တာက ဘာဝနာမယပညာ။ အဲဒီပညာ (၃)ပါးပါမှ ကိုယ်တိုင် ဘဝပြဿနာ
အရပ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းနိုင်ပြီးတော့ ဘဝအသစ်သွားလျှင် မြင့်တဲ့ဘဝဆိုတာ
ဘာခေါ်တာ၊ ဘယ်လို တည်ဆောက်ရတာ၊ ဘယ်လိုကြိုးစားရတာ ဆိုတာ
ကို သိမယ်။ သံသရာခရီးသွားဖြစ်သော မိမိ၏အကြောင်းကို သေချာသိဖို့၊
မိမိကိုယ်တိုင်က သံသရာခရီးသည်ပါ။ သံသရာခရီးသည်မှာရှိသော ဘဝ
ပူဇွာ၊ ဘဝပြဿနာ။ အဲဒါကို ကိုယ်တိုင် ဖြေရှင်းနိုင်ရမယ်။ ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့
အခု သီအိုရီကို ပေးပါတယ်။

အားလုံးသော ဓမ္မမိတ်ဆွေများ မြတ်စွာဘုရား သင်ကြားပေးတဲ့
ဓမ္မသဘာဝများကို အခုလို ကြားရနာရပြီးလျှင် အဆင့်ဆင့် စိန္တာမယ
ပညာ၊ ဘာဝနာမယပညာများအထိ တက်လှမ်း၍ ဘဝအဆင့် မြင့်သည်
ထက်မြင့်အောင် တက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု။